

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „
Pentru România şi
străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON Nr. 226.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA
ŞI ADMINISTRAȚIA
Str. Prundului Nr. 15

INSERATELE
se primesc la admini-
strație. Prețul după tariful
și învoială.

Manuscrisele nu se în-
napoiată.

Elementul german în Statele-Unite.

Am vorbit deunăzi despre ancheta pe care a făcut-o în Statele-Unite un ziarist francez, asupra acțiunii germane în marea republică a Americii de Nord.

Am arătat partea pe care au cucerit-o germanii în industrie, comerț, și alte profesii libere, precum și însemnătatea și răspândirea presei americane scrisă în limba germană sau fiind proprietatea germanilor.

Găsim astăzi în acest studiu date foarte interesante cu privire la partea pe care o are elementul german în agricultura Statelor-Unite.

Le dăm mai jos, ca simplu document informativ.

Fermierii germani sunt foarte numeroși în Statele-Unite. Încă de când au început emigrările germanilor din Europa, cei cari veneau în Statele-Unite cu un capital oare-care, au început să cumpere pământuri.

Pământurile acestea erau alese de preferință printre cele cari se aflau în stare de ameliorațiune funciară, și erau plătite cu bani gata.

Metoda de exploatare a fermierului german se întemeiază pe o muncă răbdătoare și intensivă. El lucrează rațional pământul, fără să-l secătuiască și, lucrând pentru prezent, nu pierde din vedere nici o clipă viitorul.

El e econom, viața lui e frugală, evită luxul. Se îmbracă bine, cu haine de prima calitate, ca să fie cât mai mult posibil.

Fermierul german, își îngrijește admirabil animalele, pe cari le hrănește excelent. Totul e ordine și progres în gospodăria lui agricolă.

El face cea mai mare parte din munca agricolă singur, ajutat de soția și de copiii săi. Familiile numeroase sunt un izvor de bogăție pentru dânsul, de aceea fermierul vede cu cea mai mare bucurie înmulțindu-se familia. Personalul salariat nu e întrebuințat decât pe vremea secerișului sau în timpul marilor lucrări agricole.

Fermierul german se mândrește cu faptul că-și păstrează și-și mărește pământul din generație în generație.

Prin aceste mijloace și însușiri după statistica americană, în anul 1900, din 4.900.000 de exploatari rurale, nu mai puțin de 522.952 erau în mâna germanilor. De atunci de sigur că numărul lor a crescut cu mult, dar ziaristul francez care a făcut această anchetă, n'a avut la îndemână statistici mai noi.

Pe lângă aceasta, germanii mai sunt interesați în alte 300.000 de exploatari agricole.

În afară de acești proprietari statistica arată că peste 400.000 de lucrători sau „gogofeti” — cum se zice la noi, adică șefi de exploatare, cu totul capabili de a deveni la rândul lor proprietari, ocupă cele mai bune

locuri în cele mai mari ferme americane.

Astfel elementul german figurează organizat în aproape un sfert din exploatarea agricolă a Statelor-Unite. El intră cu mult celelalte elemente străine, și e superior elementelor engleze, irlandeze și scandinave intrunite.

Cum a cucerit pe vreme de pace fermierul american această situație?

Secretul e că, pe acest teren, cași pe altele, nu s'a mulțumit numai, să emigreze. Îndată ce s'a acclimatizat, a făcut copii, pe cari i-a educat tot agricultorii și cărora le-a transmis prin disciplină și tradiție germană învățămintele tehnice pe cari le-a dobândit în cursul propriei sale vieți.

O mare influență în acest progres, a avut și faptul că germanii socotesc ca o adevărată glorie națională pe emigranții lor cari au reușit să adune averi mari.

Toți fermierii americani cunosc, din cărți și conferințe, istoria primilor agricultorii germani stabiliți în Statele-Unite, și progresele pe cari le-au făcut cu vremea.

Marea preocupare a fermierului american e mai întâi grâul, apoi lemnul, din cari știu să scoată foloase mari. Americanii din statul Wisconsin și în tot Nord-Estul Statelor-Unite, recunosc că iscusința și munca metodică și pricepută a fermierilor germani a contribuit în mare parte să facă din țara lor grânarul Americii.

În ceea ce privește lemnul, Germanii s'au constituit apărători ai pădurilor. După stăruințele lor, fostul președinte Roosevelt a stabilit o legislațiune protectoare a pădurilor, interzicându-se exploatarea nerațională și sălbatică.

Marile pepiniere de viță zădărite americană, au fost înființate de germani. Se știe că atunci când floxera a distrus viile din Europa, ele s'au refăcut cu acest fel de viță, care rezista boalei. Germanii din America au făcut cu acest prilej averi enorme.

De asemenea există în Statele-Unite mari negustori de cereale și de făină, mari și bogăți proprietari de fabrici de produse alimentare, scoase din agricultură.

Nici creșterea vitelor n'a fost lăsată la o parte, și „regii” acestei ramuri agricole, Henri Miller și Carol Lutz, erau de origine germană.

Aceste înfloritoare colonii agricole au fost de un mare folos Germaniei la începutul războiului uriaș de astăzi, în primele luni ale războiului c'a mai mare parte din flotele de comerț ale țărilor neutre au transportat cu grabă în Germania aprovizionări și vite, din Statele-Unite, produse ale coloniilor germani.

Și desigur, dacă flotele engleze franceze, japoneze și rusești nu ar avea stăpânirea țărilor, Germania ar fi cu prisosință aprovizionată cu alimente produse de germanii din America.

Unde se va opri ofensiva austro-ungaro-germană? L'Independence roumaine scrie:

»Austro-germanii, cari în împlinirea tenace a planului lor, nu se mulțumesc numai cu cucerirea Lembergului, ci urmăresc slăbirea forțelor dușmane cu scopul de ale face incapabile de o nouă ofensivă, oare unde se vor opri în înaintarea lor? Când vor fi cu totul stăpâni pe linia Nistrului și a Prutului, vor fi curățit întreagă Galiția după lupte cari se pot prelungi acum, vor progresa nelimitat spre inima Rusiei? Ei n'au niciodată ambiția să dicteze pacea în Moscova. Șirul evenimentelor, după toată evidența, va depinde de echilibrul forței de acum.

»Rusia va avea necesitate de mai multe luni pentru reconstituire. Acesta este un timp prețios pe care Austro-Germanii îl vor valorifica în profitul lor pentru a face puternice demonstrații pe celelalte fronturi. Ei se bucură de avantajul liniei lăuntrice și pretutindeni al unității de direcție de care vorbește *Ruski Invalidi*.

Rusia și România. Foaia »Cuvânt Moldovenesc« din Chișinău scrie următoarele:

»Gazeta »Reci« spune că România ar putea fi mai ușor căpătată de partea împătritei înțelegeri și deci și a Rusiei, dacă aceasta i-ar face o dreptate, pe care Românii de mult o așteaptă și anume: întoarcerea ținuturilor dela miază-zi ale Basarabiei, cari i-au fost luate după războiul ruso-românesc din 1877/78.

O altă măsură pentru atragerea României în partea Rusiei gazeta »Reci« o vede într-o politică mai bine-volitoare a împătritei rusești față de moldovenii din Basarabia.

Împărăția rusească ar face bine, zice pomenita gazetă, dacă i-ar ajuta pe moldovenii basarabani prin școli moldovenești să iasă la lumina la care râvnesc la atâta amar de vreme.

»Toată lumea a rămas ulmită de ivirea unei noi arme ucigătoare în războiul actual: gazele asfixiante.

Astăzi, nu mai există nici o îndoială asupra naturii acestor gaze. Este vorba de vapori de clor. Primele descrieri apărute în comunicatele beligeranților sunt de altfel caracteristice. Acel nou des și greu, de culoare verzui, mișcându-se la suprafața solului, determinând la indivizii pe cari îi ajunge o iritațiune violentă a bronhiilor, cu tuse, dispnee, cianoză, hemoptisie, asfixie, reamintește în totul simptomele intoxicației cu vapori de clor. Expertizele ulterioare, analizele, capturarea aparatelor și a produselor generatoare, au dat acestei prezumțiuni, cea mai complectă afirmațiune.

Clorul — după cum se știe — este în stare născândă, un gaz de culoare galben-verzui, de un miros sufocant și caracteristic, exercitând o acțiune extrem de iritantă asupra aparatului respirator. Acest gaz este mult mai greu ca aerul — greutatea sa specifică este de 2,45 — așa că un litru de clor cântărește 57 atmosfere la temperatura ordinată, sau din contră la o temperatură de 40 la presiune at-

mosferică, el se lichidiază și se transformă într'un lichid galben-verzui, ușor de conservat și de transportat în bombe metalice.

Prețul clorului revine extrem de puțin și se poate prepara, sau făcând să lucreze acizii diluți, clorhidric, sau sulfuric asupra clorului de calciu, sau făcând să lucreze acidul clorhidric diluat asupra clorurii de potasiu.

Modul de fabricațiune în-ă nu importă. Ceea ce e sigur e că obuzele cu gaze asfixiante, de cari s'au servit germanii, conțin clor în stare lichidă.

În momentul exploziei acestor obuze, clorul lichid pus în libertate se evaporază și se transformă aproape instantaneu în vapori de clor. Ceva mai mult, se știe că germanii, în atacul de pe țărmul stâng al Iserului, au întrebuințat clor lichid închis în cilindri de oțel, de acelea cari se găsește în comerț, în greutate de 50—60 kgr. și care se întrebuințează în industria culorilor de indigo artificială.

Acțiunea clorului asupra căilor respiratoare, este de o extremă violență. Senzația de usturime la ochi este intensă, tusea este întreruptă, dispneea extremă, dureri toracice vi-

linoșirea ex'emitărilor se observă foarte repede, puleul frecvent și slab, expectorație spumo-sanguinolentă, și câte odată chiar c'ar sanguinolentă. Dacă individul se restabilește conservă multă vreme hiperestesia mucoasei respiratorii cu tendințe la spasm bronhic. Dacă individul moare, prezintă leșinul de bronchiță supra acută cu edem pul monar.

Aceasta este consecința acțiunii distructive, exercitate de clor asupra țesăturilor, datorită acțiunii sale chimice. Se știe că clorul este foarte avid de hidrogen, pe care îl sus'rage din țesături și punând oxigenul liber, în stare născândă, care la rândul lui contribuie la activă distrucțiunea; în același timp acidul clorhidric format ex'ercită și el o acțiune caustică bine cunoscută. Aceste acțiuni comb'nate se complectează foarte ușor la nivelul mucoasei respiratorii, totdeauna umedă și acoperită de un epiteliu relativ subțire și fragil.

În urma experiențelor ce s'au făcut s'a constatat că este de ajuns un litru de clor ca să facă inrespirabilă o capacitate de 200 metri cubi de aer, așa fiind se înțelege ușor eficacitatea

Lui + Dionisie Nistor.

Cu jertfa grea a unei mame văduse, săracă, muncă și te trudești o tinereță n'treagă, și nu știți: rodul cine-o să-i culeagă?...

Ți-e strâmt al satului hotar, la larg dorești, cu dorul omului setos; de orizonturi nouă, de draga n'truchipare a unui vis frumos...

Și-i drumul greu și-anevoios, fără ple de floare; c'averă nu-i, și la oră e cheltulala mare... Dar mirajul zărilor de mai bine te împinge înainte... Husa de-un viitor mai fericit și mai ușor și, mila poate de ai tăi: de-o biată mamă istovită, de brațu-ți sprințită, mereu te mbărbătează. Și-o duci cu greu, cu chiu, cu vai, aproape de Iman...

Ba pus'ai și picioru'a prag... ești gata de a-i trece...

Și simbetul a înflorit pe fața-ți supț, îngrijorată... Când nepătrunsa vecinicie își cască larg și fără fund p'apartea-i îngrozitoare, ca să înghită pentru veci: nădejdi, iluzii și... povești.

Cumplită ești, mireasa lumii!..

Dar cum să fi, când inima-ți lipsește? Ce fericit ai fi și noi a-ceasta să lipsească!..

De-ar fi uitat-o Dumnezeu n'o vâre'n primul om, azi nu am sta în capul gol cu ochii înecși în lacrimi!..

»Nepăsători și reci« am bâte cărările acestei vieți.

Dar vezi: suntem sortiți de-așa, și'nzadar ne-am revoltat, căci scris ne-a fost: prin lacrimi să ne apropiem de sfântul Dumnezeu.

Fie-ți somnul lta în cel pământ străin.

Axente Banciu.

Gazele asfixiante ca armă de războiu.

— Intrebuințarea lor. — Prevenirea pericolului. —

Un distins medic militar, ofițer superior, Dr. C. I., face ziarului „Vitorul” următoarea comunicație cu privire la întrebuințarea gazelor asfixiante, ca armă de luptă în războiul actual:

»Toată lumea a rămas ulmită de ivirea unei noi arme ucigătoare în războiul actual: gazele asfixiante.

Astăzi, nu mai există nici o îndoială asupra naturii acestor gaze. Este vorba de vapori de clor. Primele descrieri apărute în comunicatele beligeranților sunt de altfel caracteristice. Acel nou des și greu, de culoare verzui, mișcându-se la suprafața solului, determinând la indivizii pe cari îi ajunge o iritațiune violentă a bronhiilor, cu tuse, dispnee, cianoză, hemoptisie, asfixie, reamintește în totul simptomele intoxicației cu vapori de clor. Expertizele ulterioare, analizele, capturarea aparatelor și a produselor generatoare, au dat acestei prezumțiuni, cea mai complectă afirmațiune.

Clorul — după cum se știe — este în stare născândă, un gaz de culoare galben-verzui, de un miros sufocant și caracteristic, exercitând o acțiune extrem de iritantă asupra aparatului respirator. Acest gaz este mult mai greu ca aerul — greutatea sa specifică este de 2,45 — așa că un litru de clor cântărește 57 atmosfere la temperatura ordinată, sau din contră la o temperatură de 40 la presiune at-

Încă odată, constatările de mai sus sunt ale unii francezi. Ele par a fi însă inspirate de o strictă obiectivitate, și studiul este desigur scris ca să słujească de pildă poporului francez.

V-1

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Budapesta 29 Iunie. — Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

Situația în nordul monarhiei.

În Galizia de est armatele aliate, urmărind pe dușman, au înaintat până la Gnila—Lipa iar în regiunea Kamionka-Strumilova până la râul Bug. Atacă acum puterile dușmane, cari se află în această linie.

Eri am ocupat Burstyn-ul.

Puteri mari dușmane, cari au stat închise la Sielec, spre nord-vest de Kamionka-Strumilova, am respins azi noapte după lupte vehemente spre Krystynopol, pricinuid dumanului mari pierderi.

Dela Ravaruska spre nord de Ciechanov trupele noastre aliate au înaintat pe teritoriul rusesc.

Tomaszov se află în posesiunea noastră.

Azi noapte dușmanul a evacuat pozițiile sale aflătoare pe malul nordic al Tanevului și Sa-nului și a început retragerea sa în direcție nord-estică. Pretutindeni îl urmărăm.

În Polonia și de-alungul Nistrului situația e neschimbată.

La granițele italiene.

Pe teatrul de războiu italian n'a avut loc ieri nici un eveniment mai deosebit. Dușmanul a aruncat din nou cantități mari de muniții de artilerie spre capul de pod dela Görz.

General de divizie Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin 27 Iunie. — Buletinul oficial al marelei cartier general german e pentru azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: Intre drumul Lens-Bethune și Arras Francezii au pregătit prin-trun foc viu mai multe atacuri de noapte, pe cari le-am zdrobit însă în germene. Spre sud-vest dela Les Farges Erancezii ne-au atacat azi de 5 ori pozițiile pe cari le-am cucerit în 26 l. c. pe înălțimile Maas. Aceste atacuri însă întocmai ca și eșirea îndreptată noaptea de Francezi în contra noastră spre ost dela valea Franche s'au izbit de focul nostru rămânând fără nici un succes, dușmanul a suferit pierderi grele. Atacul ar mai multe baterii dușmane îndreptat în contra noastră spre ost dela Luneville, între pădurea Remabois și ținutul, care se întinde spre vest dela drumul Leintrey-Gondrex a putut ajunge numai până la obstacolele puse de noi. Artileria noastră a îndepărtat eri prin focul ei un post de obser-

vație dușman, care era instalat în turnul catedralei din Soisson.

La ost și nordost: Urmărindu-l pe dușman Linsingen l'a alungat pe acesta, pe frontul Halici-Biele-jon până peste Gnitalipa. În acești sectori lupta decurge încă. Mai de-partate am ajuns până la ținutul Przemyslani-Kamionka-Strumilova Spre nord dela Kamionka dușmanul n'a mai așteptat să-l atacăm, ci s'a retras după Bug, în interiorul acestei localități. Spre nord și vest dela drumul Mosty-Vilkie — 50 de chilometri spre nord dela Lemberg — dușmanul a încercat să ne opună rezistență. L-am respins pretutindeni. Și acum suntem pe pământ rusesc. Sub impresia înaintării noastre dușmanul și-a început retragerea din pozițiile pe. Sanul interior și sectorul Tanev.

Un Consiliu de coroană rus.

Din Petrograd, se anunță: La cartierul general, în cortul imperial a avut loc sub președinția țarului, o ședință de consiliu. Erau de față marele duce generalisim, șeful său de stat major, președintele consiliului de miniștri, controlorul general al statului, ministrul căilor de comunicație, ministrul agriculturii, al externei, finanțelor, comerțului, internelor și grantul ministerului de războiu, generalul de infanterie Polivanoff.

Italia și acțiunea în contra Dardanelor.

Agentia Ștefan comunică din Roma: Svonul, că consiliul de miniștri s'ar fi ocupat cu posibilitatea unei expediții italiene în contra Dardanelor, este cu totul nefondat, tot așa ca și știrea privitoare la trimiterea de vase de războiu italiene în Dardanele.

Manifestări pentru pace.

Apelul socialiștilor germani. — Protestul presei germane oficiale.

Din Berlin se anunță: Socialiștii germani au emis următorul manifest:

„Socialiștii au prezis de mult războiul acesta mondial, care fatal a trebuit să izbucnească acum — iar acum când a izbucnit războiul, socialiștii au datorat de a se pune la dispoziția guvernului țarei, căci chiar și șefii partidelor au plecat pe front.

În 4 August au declarat în Reichstag socialiștii, că imediat ce puterile beligerante ar voi, partidul socialist are datorat, de a forța chiar, încheierea păcii. Această pace, nu se poate încheia însă, până ce scopul național nu va fi ajuns.

Tot aceste păreri, le-a avut partidul și la Viena, în congresul din 12 și 13 Aprilie. Dar partidul socialist, are măhnirea, că socialiștii francezi nici habar n'au de a face pregătiri pentru încheierea unei păci, asemenea și contra socialiștilor englezi, cari și ei la rândul lor, stau nepăsători.

Fracțiunea socialistă din parlament, precum și șefii partidelor în unanimitate au desaprobat politica și intențiunea anexărilor și a cuceririlor. Și acum protestează în modul cel mai energic, contra oricărei tentative, care ar avea asemenea

scop și subjugarea popoarelor libere. Și aceste nu sunt numai părerile socialiștilor ci și ale tuturor din țară. Și aceste tentative de anexări și cuceriri, n'au alt scop decât prelungirea încheierii păcii, astfel că se amână mereu. Dar poporul nu vrea anexări și cuceriri, poporul dorește pacea. Dacă nu dorim să mai facem sacrificii și jertfe continue, până la infinit, până la exterminare, este datorat unii dintre beligeranți să înceapă primele tratative de pace.

Germania, care atacată de dușmani puternici, victorioasă față de ei, până acum, și dovedind că nu poate fi bătută, are datorat de a face acest prim pas, în numele umanității și al culturii. Bazați dar pe victoria glorioaselor armate germane, provocăm guvernul german, să declare, că este dispus a începe tratativele de pace, curmând astfel groaznicul măcel.

Așteptăm și dela socialiștii celorlalte state, să facă pe lângă guvernul lor, tot astfel de demersuri.

»Gazeta din Germania de Nord« protestează în contra proclamației publicată de partidul social-democrat german care, pe baza situației actuale favorabile austro-germanilor, invită guvernul german să-și manifeste dorințele sale de a începe tratativele de pace.

»Gazeta din Germania de Nord« declară că această proclamație e foarte regretabilă, deoarece această încercare de a prelătăm hotărârile guvernului german va produce probabil în străinătate o impresie nefavorabilă; se va exploata această manifestare a unei dorințe generale de pace ca o probă că poporul german e obosit și sătul de război, pe când acest sentiment nu există în Germania.

În fine, acest manifest e în stare de-a relinva speranțele dușmanilor noștri.

Când, în urma evenimentelor militare, situația politică va fi favorabilă spre a începe cu succes tratativele de pace, guvernul german va face în mod spontan ce trebuie să facă. Până atunci, datorat poporului german e să meargă înainte.

Ruperea legăturilor diplomatice între Italia și Turcia.

Telegrame din Roma, sosite la Rotterdam și Copenhaga comunică, că ambasadorul Turciei la Roma, Nabylu, a cerut guvernului italian să-l libereze pașaportul.

Chestiunea munițiilor.

Se zice că victoria va fi a celui care va fi în stare să rămână pe câmpul de luptă ultimul pătrar de oră. După o d'peșă oficială, Rusia face întinse pregătiri pentru a-și transforma toate atelierele în uzine de arme. E clar că superioritatea materialului a izbutit ruperea frontului rusesc la Tarnowo la 16 Maiu. Războiul actual este tehnic, științific. Propriu zis el, va fi câștigat în uzine și laboratoare. Popoarele, a căror industrie este mai dezvoltată au mai multe speranțe să câștige victoria. Numărul este indispensabil, dar nu mai puțin indispensabil este materialul.

Academia Română.

Institutul Otteteleșanu.

Concurs de primire.

1. Cu începerea viitorului an școlar 1915—16 se vor primi douăzeci de elevi în Institutul de fete dela Măgurele (Ilfov), fundat de Ioan Otteteleșanu și înființat de Academia Română, cărora li-se vor da, conform dispozițiilor testamentare a răposatului fondator, o creștere casnică și instrucțiunea convenită unei »bune mame de familie, fără pretențiuni sau lux.

2. În tot timpul studiilor de 5 ani, elevele vor avea întreținerea în Institut și nu vor putea părăsi școala până la terminarea studiilor, afară de cazuri de forță majoră.

3. Sunt admise în Institut copile născute din părinți români, pe deplin sănătoase, cari până la 20 August 1915 au implinit 13, dar încă nu 15 ani, au pregătirea ce se dă în școlile primare din România și au obținut la terminarea cursului primar cel puțin media 7.50. Candidatele cu clasă secundară au să prezinte certificatele de clasă secundară, având media cel puțin 6.50.

4. Nu se admit dispense de nici un fel.

5. A doua soră nu poate fi admisă în Institut, decât numai după tre-

cererea a cel puțin trei ani dela absolvirea celei dintâi.

6. Părinții elevelor primite în Institut nu pot să-și la fiicele în familie decât pe cele din clasele I și III în vacanța mare, iar pe cele din clasele II și IV în vacanța Paștilor. Direcțiunea își rezervă totuși dreptul de a hotărî cari din eleve se pot bucura de vacanțe în familie.

7. Părinții aspiranților ori reprezentanții legali ai acestora au să trimită la Academia Română — până la 20 August 1915 — cererile de înscriere însoțite de:

- a) actul de naștere;
- b) actul de vocolu;
- c) un act liberat de autoritatea comunală respectivă, în care, pe lângă naționalitate, se vor mai arăta: profesiunea părinților, starea lor materială, impozitele ce plătesc și numărul copiilor cu vârsta lor; în caz de vor fi funcționari sau pensionari, și cuantumul salariului sau pensiunii;
- d) atestatul școlar despre terminarea claselor primare și alte certificate de studii.

8. Actul de sub litera c trebuie să cuprindă toate datele cerute; în caz contrariu, el se va însoți cu celelalte acte și nu se va mai face înscrierea.

9. Comisiunea Fundației Otteteleșanu, examinând actele și luând informațiunile ce va crede de cuviință, va dispune ca concurențele, cari îndeplinesc condițiunile mai sus precizate, să fie supuse la un examen de primire, prin care se va constată gradul de pregătire în ceea ce privește coteira și scrierea, analiza etimologică și cea sintactică, cele patru operațiuni, geografia și istoria țărilor române.

10. Concurențele cari nu sunt din România se admit fără examen de primire, în virtutea atestatelor obținute în școlile similare din patria lor, și au să trimită la Academia Română, tot până la 20 August stil vechiu, cererile însoțite de actele enumerate mai sus, de un atestat medical și de o fotografie a lor. Actele în limbi străine vor fi însoțite și de traducerea lor în românește. Lipsa fotografiilor atrage după sine nelnscrierea între candidate și înapoierea celorlalte acte.

11. Academia își rezervă însă dreptul de a face admiterea definitivă a copiilor din afară de Regat numai după ce ele vor fi examinate de medicul Institutului.

12. Examenul se vor începe în localul Academiei, Miercuri la 9 Sept. 1915, ora 8 dimineața.

13. Cu începerea dela 25 August, părinții pot ridica actele de naștere, de vaccina și de studii, cu cari au înscris copilele.

Nr. 1175. — București, 4 Iunie 1915.

ȘTIRI.

— 30 Iunie n. 1915.

Moartea lui Ioan Lahovari. Duminică dimineața a încetat din viață la București, precum am anunțat, fostul ministru și șef al partidului conservator Ioan Lahovari, în urma unei boli de inimă. Moartea regretatăului bărbat de stat român a produs în întreaga Românie regretare profunde. Maj. Sa Regele Ferdinand a adresat văduvei, d-na Emma I. Lahovari următoarea telegramă de condoleanță:

»Sub impresia tristei vești, care ne cauzează o sinceră și adevărată durere, mă grăbesc să vă spun, că din toată inima împărtășesc profunda d-voastră durere și rog pe Dumnezeu să vă susțină precum și pe al d-voastră în aceste crude momente. Plâng în mod sincer moartea lui Ioan Lahovari, al cărui nume este strâns legat de istoria țarei sale, căreia își devotase nobila sa inimă și toate puterile sale. De asemenea îl voi păstra în vecl o amintire recunoscutoare.

Telegrame de condoleanțe au mai adresat văduvei și Regina și principele Carol.

Rămșițele pământești ale regretatului Ioan Lahovari au fost transportate luni la biserică Domnița Balasa. În mormântarea a avut loc ieri după amiază în cimitirul Șerban Vodă. Familia regală a fost reprezentată prin principele Carol.

Aviz. Toate Reuniunile de femei române, care nu au trimis încă raportul lor, despre activitatea dezvoltată în timpul războiului, sunt rugate să trimită până la finea lunii cur. un mic și precis resumat subsemnatului preșidiu, cu scopul de a fi publicat în Anuarul Uniunii ce va apărea pe anul 1915.

Preșidiul Uniunii femeilor române din Ungaria (Brașov Strada Fântâni 31 (Kututza).

În memoria regretatului prof. Dionis'e Nistor a dăruit părintele V. Meret la masa studenților români 10 cor. Primească

piosul donator sincere mulțumite. Direcțiunea mesel studenților.

Distincții. Crucea de cavalier a ordinului Franz Josef s'a conferit medicului de regiment Dr. Dionisie Mesaros.

Crucea militară pentru meritele cl. 3 s'a conferit căpitanului Dumitru Petrovici din reg. 78.

Cu lauda preainaltă — *Signum laudis* a fost distins sublocotenentul-gloțos *Autoniu de Mocionyi* și sublocotenentul i. r. *Ștefan Mihali* din reg. 50.

Decorat. Înregistrăm cu deosebită satisfacție — scrie »Unirea« — că tinerul medic militar Dr. Alexandru Măcelaru, din Blaj, fiul librăriului nostru Octavian Măcelaru, a fost decorat pe câmpul de războiu cu medalia pentru vitejie clasa a doua. Decorația l-a fost pusă pe piept de însuși moștenitorul nostru de tron gratulându-i și stringându-i prietinește mâna.

Albanezii și regele Nichita. »Momi-ngorți« cotănuie: Muntenegrenii au ocupat fără luptă San Giovanni di Medua. Albanezii au recunoscut de rege al lor pe Nichita. Muntenegrenii se pregătesc acum să ocupe Alessio.

Masacrul zilnic... *L'Independance roumaine* scrie:

»Nu mai poate fi un războiu acesta ale cărui peripeții se desfășoară sub ochii noștri: acesta este un joc al masacrelor. Pe frontul occidental înaintarea ori retragerea adversarilor este foarte lentă. Dimpotrivă, pe frontul orientat înaintările și retragerile au o amploare extraordinară, însă cum ele alternează se poate spune că astăzi câmpul de luptă are aceleași pozițiuni ca și acum șase luni. Un comunicat rusesc recent semnaleză că zi de zi armata rusească scoate din frontul de luptă 10 mil de austro-germani. Fîind cunoscute violența și amploarea luptelor peste tot în timpul din urmă, cifra nu pare a fi exagerată. Nu e mai puțin adevărat că aliații au pierdut evaluate la 35 mil de oameni zi de zi pe câmpurile de bătălie.

Publicațiune. Se aduce la cunoștința onor public, că a intrat în putere de lege statutul orașului liber regess Brassó, cu magistrat organizat, statut stabilit prin conculul reprezentanței orașenești din 30 Sept. 1914 sub Nr. curant 309—914 Nr. M.g. 13242/914 referitor la competențele ce au a se plăti pe sama orașului după atestatele ce se vor scoate. Mărcile de timbru orașenești se capătă la Casa o Vășenească, iar statutele în secția V-a a magistratului orașeneșec. Brașov, în 23 Iunie 1915. Magistratul orașeneșec.

Daruri. La magistratul orașului s'au mai făcut următoarele contribuții pentru văduve și orfani: Dela o societate de Germani, de Holandez și Sași ardeleni 65 cor. dela două surori 30 cor. Dela familia Wollank în amintirea doamnei Anna Hackmüller 10 cor. Sincere mulțamite exprimă Magistratul orașeneșec.

Pentru sărmanii soldați români cărora li-s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor.

În urma apelului nostru din numerul trecut al ziarului am mai primit următoarele contribuții maritimose:

Transport din n-ru trecut 3416 c. 31 l.

Diracțiunea gimnaziului gr. or. român din Brașov: restituiri din taxe de examene private 24 »

Colecta d-lui Pavel To-fan șef medic veterinar militar din Clujde dela următoarele persoane:

D-l Pavel Tofan șef med. vet. 4 cor. 10 f. N. N. 2 cor., Ioan Bota soldat artilerist 1 cor. 40 l.

Câte 1 cor.: Ion Ruz soldat artilerist, Florea Gusu soldat artilerist și George Bondan I. Grig, soldat artilerist Ioan Bota 50 f. la oaltă. 11 »

D-l Silviu Patifia căpitan c. r. din Pécș 4 »

D-l Carol Pascha preot gr. cat. din Zăreșani 2 »

La oaltă 3457 c. 31 l.

Bibliografie.

A apărut: XXXI Anuar al Institutului pedagogic-teologic al arhidiecezei ort. rom. transilvane în Sibiu pe anul școlar 1914/15 publicat de Dr. Basiliu R. Rogos, director. Tiparul tipografiei arhidiecezane Sibiu 1915.

Proprietar:

Tip. A. Muresianu & Brănescu & Comp. Redactor responsabil: Ioan Laca

acestui nou mijloc de atac al inamicului.

Pentru ca întrebunțarea acestei noul arme însă să fie eficace, se cere ca bătaia vântului să fie poprice și în spre dușman.

Se cuvine însă să nu exagerăm prea mult efectele noului arme de luptă și să nu uităm că flinta omenească nu este lipsită de apărare contra acestui atac.

Mijloacele de apărare sunt riguros deduse din proprietățile chimice ale gazului. Clorul chiar la rece are o aspritate puternică pentru alcalini, hidroxizi alcalino-terosi, carbonate alcaline și mai cu seamă hiposulfidul de sodiu. Soluția de hiposulfid de sodiu este în de obște foarte eficace, în contact cu vapori de clor, se naște imediat sulfatul de sodiu și clorul de sodiu, săruri absolut inofensive.

De asemenea soda (carbonat de

sodiu) care se întrebunțază la spălatul rufelor, neutralizează clorul gazos. În lipsă de acestea apa singură este de ajuns să neutralizeze o mare parte din vapori de clor.

Așa fiind, va fi de ajuns ca trupele expuse la asemenea gaze asfixiante, să fie prevăzute cu măști respiratorii, o bucată de vată sau compresie îmbată în hiposulfid de sodiu 5 la sută sau carbonat de sodiu care le va perserva perfect de bine și care le va permite să traverseze fără pericol un nor de asemenea gaze.

În lipsa acestor măști, o batistă umedă, o mână de fân sau de pae umede, ținute la gură, ar fi un mijloc destul de eficace, prin apa care o conține, și care poate să neutralizeze o mare parte din vapori de clor.

Rep.